

De middagen van het recht

van het directoraat-generaal Wetgeving,
fundamentele rechten en vrijheden

Federale overheidsdienst
Justitie

.be

Praktische informatie

Waar?	FOD Justitie - Auditorium Waterloolaan 115 1000 Brussel
Wanneer?	Vrijdag 18 oktober 2019 (FR) Vrijdag 6 december 2019 (NL) Vrijdag 6 maart 2020 (FR) Vrijdag 24 april 2020 (NL)
Deelnemen Gratis inschrijven	justitie.belgium.be/middagenvanhetrecht
Contact	middagenvanhetrecht@just.fgov.be
Website	www.justitie.belgium.be
Programma	
12.00 tot 12.30	Onthaal en broodjesbuffet
12.30 tot 13.40	Presentaties
13.40 tot 14.00	Vragen en antwoorden

Wetten zijn zowel de afspiegeling van een sociale consensus op een gegeven ogenblik als het resultaat van het zoeken naar een juridische techniek, rekening houdend met de juridische categorieën, beginselen en begrippen die op dat ogenblik gelden. Het directoraat-generaal Wetgeving, fundamentele rechten en vrijheden van de FOD Justitie, dat zowel op nationaal als internationaal vlak meewerkt aan de ontwikkeling van het recht, in alle domeinen die onder de bevoegdheid van de minister van Justitie vallen, is de aangewezen dienst om te peilen naar en blijkt te geven van deze dubbele omschrijving.

We hebben beslist om ook tijdens dit academisch jaar 2019-2020 een nieuw seizoen middagen van het recht te organiseren voor een breed publiek, zowel voor specialisten als niet-specialisten, over vier maatschappelijke thema's die duidelijke juridische vragen oproepen. Het is de bedoeling om de deelnemers telkens een thema te laten behandelen aan de hand van kruisende inzichten van een of meer externe sprekers, academici of rechtspractici, en van een deskundige ter zake van het directoraat-generaal.

Daniel Flore

Directeur-generaal van het directoraat-generaal
Wetgeving, fundamentele rechten en vrijheden

18 oktober 2019

De herzieningsprocedure van de Grondwet

Obstakel voor hervormingen van Justitie?

FR

DE GRONDWET

In 2017 werd de in artikel 12 van de Grondwet vastgelegde arrestatietermijn verlengd van 24 uur naar 48 uur. Deze verlenging, waarop sinds lange tijd door het terrein werd aangedrongen, kreeg voldoende politiek draagvlak na de aanslagen van 22 maart 2016. De nodige tweederdemeerderheid werd bereikt. Maar als het parlement in 2012 niet had beslist het artikel op te nemen in de lijst van herzienbare Grondwetsartikelen, dan had het nieuwe parlement deze verlenging in 2017 niet kunnen stemmen.

Verschiedende justitiële hervormingen vereisen een grondwetswijziging: de assisenrechtspraak, de persdelicten, ...

Het thema kwam recent nog in het oog van de storm toen verschillende grondwetspecialisten opriepen om de Grondwet en haar herzieningsprocedure te moderniseren.

De nobele doelstellingen van destijds - vermijden dat een 'toevallige' politieke meerderheid de Grondwet zou wijzigen en de kiezer hier inspraak in geven - worden vandaag in vraag gesteld. De procedure wordt ervaren als log, als een standaardstap om het parlement te ontbinden en zo de ver-

kiezingscampagne op gang te trekken. Het nieuw verkozen parlement 'mag' dan slechts deze artikelen herzien die door het vorige parlement in de lijst werden opgenomen, inclusief de procedure tot herziening zelf.

Is de procedure tot herziening een obstakel om in te spelen op (plots) prangende maatschappelijke vragen? Welke waarborgen zijn nodig opdat de Grondwet niet verandert in 'een vodge papier'?

Sprekers

› **Hugues Dumont**, Gewoon hoogleraar grondwettelijk recht, Universiteit Saint-Louis

› **Pierre Verjans**, Politicoloog, Universiteit Luik

Moderator

Isabelle Leclercq, Juriste, Dienst Rechten van de Mens, DGWL

De lezingen zijn in het Frans.

6 december 2019

Verliezen om te winnen

Hoe de manipulatie van sportwedstrijden aanpakken?

NL

De affaire 'propere handen' deed een bom ontploffen in de Belgische voetbalwereld. Wedstrijden blijken niet altijd enkel sportief te worden uitgevochten. En dit niet alleen in de voetbalwereld, maar ook in andere sportdisciplines.

Matchfixing is echter meer dan het 'arrangeren' van wedstrijden. Er zijn vele strategieën, de ene al wat zichtbaarder of bekender dan de andere: schimmige makelaars met meerdere ploegen of spelers in hun portefeuille die wel eens tegengestelde belangen kunnen hebben of beslissingen binnen één Formule 1-team dat de grootste kanshebber moet winnen ten koste van een teamgenoot.

Deze middag van het recht verduidelijkt wat manipulatie van sportwedstrijden precies kan inhouden. Volstaat het huidige wettelijke kader of zijn er specifieke strafbaarstellingen nodig? Hoe sporen we die manipulaties op? En hoe treden we op, repressief en/of tuchtrechtelijk? Of moeten we eerder voluit inzetten op preventie?

Op deze middag van het recht komen experts van de politie, de sportsector en de academische wereld aan bod.

Sprekers

- › **Guy Goudesone**, Adjunct-diensthoofd Centrale Dienst ter Bestrijding van de Corruptie, Nationaal coördinator Cel Sportfraude / Nationaal Platform (federale politie)
- › **Dirk Deldaele**, Directieadviseur en Integritymanager Tennis Vlaanderen VZW
- › **Annick Willem**, Professor Sport Management, UGent, Holder of the Olympic Chair Henri de Baillet Latour-Jacques Rogge

Moderator

Nele Fraeyman, Juriste, Dienst Bijzondere inbreuken en procedures, DGWL

De lezingen zijn in het Nederlands.

Hate speech op het internet

Reguleren om beter te bestrijden?

FR

De vrijheid van meningsuiting is een essentiële bouwsteen voor een democratische samenleving. Ze is echter niet absoluut. Er worden grenzen gesteld aan uitspraken ingegeven door onder andere racistische, homofobe of seksistische motieven.

In België is het aanzetten tot discriminatie, haat of geweld voor discriminatoire of racistische motieven verboden en strafbaar. Met de komst van internet en sociale media is het thema echter veel omvangrijker geworden. Wat vroeger een 'lokale' publieke uiting was, heeft vandaag wereldwijde impact.

Hoe bestrijden we zaken zoals de stalking van vrouwelijke journalisten via een Facebookgroep (de zogenaamde 'Ligue du LOL') of de live streaming van de terroristische aanslag in Nieuw-Zeeland?

Sommigen pleiten voor een proactief beleid met wetgeving en regulering van internetplatformen, zodat de strijd tegen online hate speech niet enkel in handen van privébedrijven zou blijven. Zo heeft de Europese Commissie een gedragscode opgesteld tegen online hate speech en onderneemt ze initiatieven om

internetplatformen te reguleren. Anderen daarentegen waarschuwen dat de strijd tegen hate speech niet ten koste mag gaan van onze democratische principes en fundamentele vrijheden, zoals de vrijheid van meningsuiting.

Proactief beleid of niet ingrijpen? Deze vraag is het onderwerp van deze middag van het recht.

Sprekers

- › **Alejandra Michel**, Onderzoekster Centre de recherche information droit et société (CRIDS), Université de Namur
- › **Clara Sommier**, Policy Manager - YouTube EU

Moderator

Eric van den Bosch, Jurist, Dienst Privacy en gelijke kansen, DGWL

De lezingen zijn in het Frans.

De complexiteit van ouderverstoting

Het perspectief van de familierechter

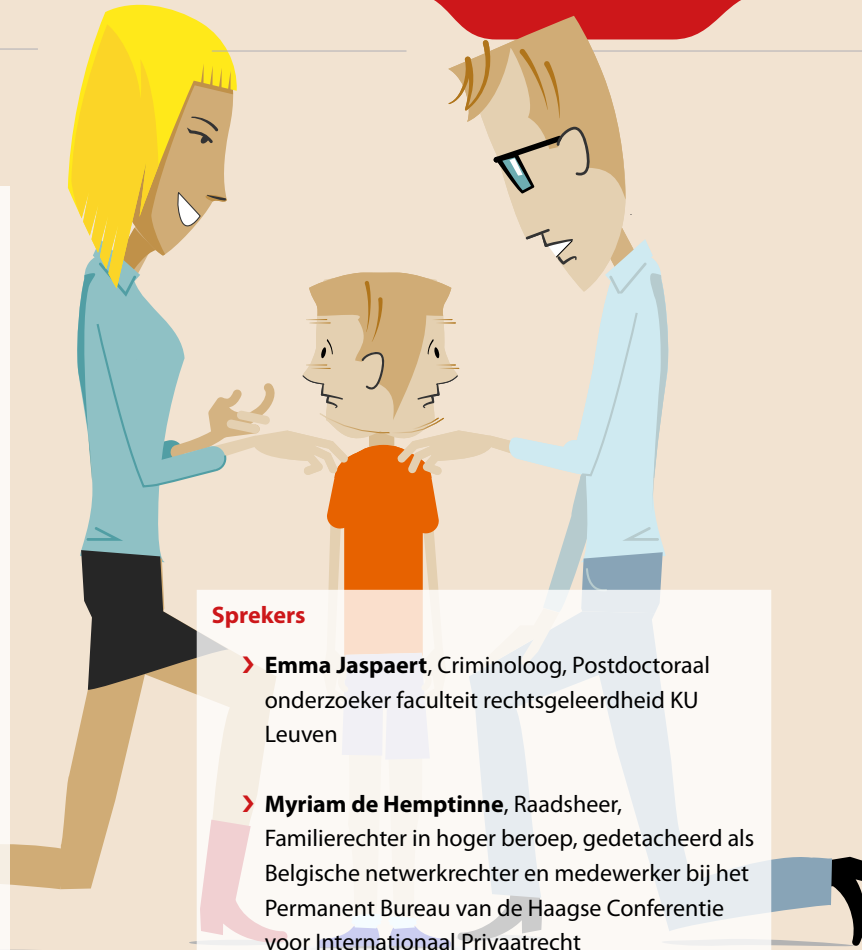
De term ouderverstoting (Parental Alienation Syndrome / PAS) werd reeds in de jaren '80 geïntroduceerd door de Amerikaans psycholoog Richard Gardner. Dit complex fenomeen komt voornamelijk voor bij kinderen van gescheiden ouders met aanhoudende onderlinge conflicten, waarbij een kind gaandeweg onder invloed van de ene ouder de andere ouder afwijst of verstoot.

Tot op vandaag blijft het echter een veelbesproken thema waarover nog veel onduidelijkheid bestaat. Sommigen ontkennen het bestaan ervan, anderen zijn het niet eens over de indicaties en/of de gepaste aanpak. Feit is echter dat hulpverleners, advocaten en rechters er meer en meer mee worden geconfronteerd.

Op deze middag van het recht kaarten we het thema aan vanuit het perspectief van de familierechter.

Hoe gaan zij ermee om? Wat kunnen ze doen? Welke aanpak werkt: een doorgedreven preventieve aanpak gericht op conflictpreventie en bemiddeling? Of zijn civielrechtelijke, curatieve en repressieve maatregelen nodig? Wanneer trekt men aan de alarmbel? En vooral, wat is de positie van het kind in dit alles?

Aan de vooravond van de Internationale dag bewustwording ouderverstoting, kaarten onze sprekers het thema aan.

Sprekers

- › **Emma Jaspaert**, Criminoloog, Postdoctoraal onderzoeker faculteit rechtsgeleerdheid KU Leuven
- › **Myriam de Hemptinne**, Raadsheer, Familierechter in hoger beroep, gedetacheerd als Belgische netwerkrechter en medewerker bij het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht

Moderator

- › **Kim Verbeemen**, Juriste, Dienst Familierecht, DGWL

De lezingen zijn in het Nederlands

Team van de middagen van het recht

Laurence André, Benoît Cornelis, Amandine Honhon, Abdellah Derraz, Tom Dewolf, Vicky De Souter, Isabelle Niedlispacher, Isabelle Minnon, Violaine Nandrin, Kim Verbeemen, Karin Wastiau, Myrtille Bakunde, Isabelle Leclercq, Colin Mélotte, Olivier Saccalis, Eric van den Bosch, Anne-Marie Baldovin

Illustraties

Olivier Hullaert

Dienst Communicatie en Informatie
Waterloolaan 115
1000 Brussel
T 02 542 65 11
www.justitie.belgium.be